РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

Проект!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от Красимир Вълчев – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и чл. 9, ал. 3, т. 16 и ал. 5 от Закона за висшето образование предлагам на Вашето внимание проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

С предложения проект на нормативен акт се изменя и допълва Постановление № 64 на Министерския съвет от 2016 г. за условията и реда за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане Списък на приоритетните професионални направления и Списък на защитените специалности (обн., ДВ, бр. 26 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 69 от 2016 г., бр. 24 и 66 от 2017 г., бр. 19 от 2018 г., бр. 10 и 55 от 2019 г., бр. 9 и 96 от 2020 г., бр. 20 и 87 от 2021 г., бр. 95 от 2022 г., бр. 41 и 72 от 2023 г., бр. 39 от 2024 г. и бр. 47 от 2025 г.), като се предлагат допълнения в чл. 6 в следните насоки:

ПРОЕКТ

1. В ал. 7 се предлага да се даде възможност оценката по математика за формиране на конкурсния бал да бъде взета от общ конкурсен изпит по математика, провеждан от висшето училище. Това ще позволи по-голяма гъвкавост при организацията на приема и ще осигури равнопоставеност на кандидатите, които избират различни форми на кандидатстване.

2. Да се създаде нова ал. 8 – аналогична на ал. 7, но приложима за професионалните направления от област на висше образование „Технически науки“ (инженерни специалности), където математическата и/или подготовката по физика са ключов фактор за успешно обучение.

3. Към Списъка на защитените специалности по чл. 1, т. 3 на цитираното по-горе постановление се добавят нови защитени специалности. Включване на четири нови защитени специалности:

•Италианска филология от професионално направление 2.1 Филология. Предложението от ректора на Софийския университет е подкрепено със следните аргументи: ограниченото предлагане на специалността от СУ „Св. Климент Охридски“, която е единствената в страната, за която се изисква високо входно ниво на владеене на езика (на фона на чувствително съкращаване на паралелките с изучаване на италиански език в средните училища през последните години); определеното като „драстично“ намаляване на кандидатите и респективно – броя на студентите, като следствие на горното по данни от Националната агенция за информация и документация (НАЦИД) средно по 24 души, записани в специалността през последните четири години, и 24 дипломирали се за периода 2022 – 2025 г.); недостига на специалисти, владеещи италиански език на професионално ниво, на фона на факта, че Италия е третият основен партньор на страната ни по внос, износ и търговско салдо; значението на специалността за двустранните дипломатически и културни отношения между двете страни и връзките на Софийския университет с Италианския културен институт и Посолството на Италия; обстоятелството, че специалността е основният източник на квалифицирани преводачи на художествена литература и специализирани текстове, както и необходимостта от запазване и развитие на академичната традиция в областта на италианската филология предвид факта, че в колегията на Софийския университет работят единственият хабилитиран преподавател по италиански език и превод с профил в НАЦИД и най-многочисленият екип с докторска степен или в процес на защита на дисертационните си трудове.

- И три специалности от професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство“, съобразно положителна резолюция по Доклад № 0429-16/03.06.2025 г., а именно:

- „Дирижиране на народни състави“ – ОКС „магистър“ след средно образование;

ПРОЕКТ

- „Дирижиране на народен хор“ – ОКС „магистър“ след придобита ОКС „бакалавър“;
- „Дирижиране на народен оркестър“ – ОКС „магистър“ след придобита ОКС „бакалавър“.

Включването им като защитени специалности ще гарантира съхраняване и развитие на уникални културни традиции и ще подпомогне подготовката на висококвалифицирани кадри в областта на българското музикално и танцово изкуство. Цели се съхраняване и развитие на българската културна идентичност чрез утвърждаване на специалности, свързани с дирижиране на народни състави, хорове и оркестри.

В проекта на акт се предлага и изменение в § 5 от Преходните и заключителните разпоредби на Постановление на Министерския съвет № 84 от 2025 г. Предлага се въвеждане на условие от учебната 2026/2027 година министърът на образованието и науката да предлага не по-малко от 50 на сто от определения брой на приеманите за обучение студенти в професионалните направления „Администрация и управление“ и „Икономика“ за прием по реда на чл. 68, ал. 4 от Закона за висшето образование с резултата от държавния зрелостен изпит по учебния предмет Математика, който е с не по-малко от 60 на сто тежест при формирането на бала за приемане по съответната специалност.

Предлаганите изменения и допълнения са обусловени от необходимостта за усъвършенстване на нормативната рамка, регламентираща условията и реда за утвърждаване на държавния план-прием във висшите училища, като се създадат по-гъвкави и адекватни механизми за оценка на кандидатите, насочени към повишаване на качеството на приема и постигане на по-добро съответствие между профила на приетите студенти и спецификата на избраните от тях специалности.

Предложените изменения и допълнения имат за цел да направят образователния процес по-гъвкав и адаптивен към нуждите на пазара на труда и образователната система. Чрез предложените промени се цели повишаване на качеството на приема чрез по-ясни и релевантни критерии за оценяване на кандидатите в специалности, изискващи висока подготовка по математика и/или физика. Разширява се достъпа до конкурсния бал чрез признаване на резултати от общи конкурсни изпити, което ще улесни кандидатите и ще намали административната тежест. Също така се насърчава интереса към инженерно-технически и природо-математически специалности, както и към специалности с висока обществена значимост, чрез въвеждане на изисквания за по-голяма тежест на ключовите зрелостни изпити.

Очакваните резултати са по-високо съответствие между входящата подготовка на студентите и учебните планове на специалностите, подобряване на успеваемостта на студентите в технически и икономически направления, по-ефективно планиране на

ПРОЕКТ

държавния план-прием с оглед на националните приоритети и запазване на уникални специалности в сферата на музикалното и танцово изкуство и предотвратяване на риска от изчезване на кадри в тези области. По този начин ще се облекчи процедурата по кандидатстване и ще се намалят административните пречки при организирането и провеждането на приема във висшите училища.

Предложените изменения ще доведат до значително подобрение на качеството на висшето образование в България, като същевременно отговорят на нуждите на пазара на труда и осигурят по-добра интеграция между образованието и професионалната реализация на студентите.

За предложения проект на акт не са необходими допълнителни финансови средства и не се предвиждат допълнителни финансови разходи, което не води до въздействие върху държавния бюджет.

Проектът на акт не оказва ефект върху целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. на ключовите индикатори от програмния формат на бюджет на Министерството на образованието и науката, поради което прилагаме финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б" от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32, ал. 1 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като получените бележки и предложения са включени в справка за отразяването им.

На основание чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове проектът на постановление, докладът към него, частичната предварителна оценка на въздействието на нормативния акт и становището на дирекция „Координация и модернизация на администрацията" на Министерския съвет са публикувани на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации.

Изискването на чл. 28, ал. 2, т. 5 от Закона за нормативните актове за анализ за съответствие с правото на Европейския съюз не е приложимо към представения проект на акт.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и чл. 9, ал. 3, т. 16 и ал. 5 от Закона за

ПРОЕКТ

висшето образование предлагам Министерският съвет да обсъди и приеме проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

X

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ